

JAAALIA.

MŰVÉSZETI LAP.

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN ÉS 15-ÉN. @ A SZINHÁZI IDÉNY ALATT MINDEN NAP.
ELŐFIZETÉSI ÁRA: EGÉSZ ÉVRE 8 KORONA. @ EGYES SZÁMONKINT 10 FILLÉR. @ A SZINI IDÉNY ALATT 6 FILLÉR.

Szerkeszti: HERGER TIHAMÉR.

Ujvidék.

1904 április 17.

15. szám.

Ma vasárnap, április hó 17-én délután 3 1/2 órakor
BÉRLET félhelyárakkal SZÜNET.

A KORNEVILLEI HARANGOK.

Nagy operette 4 felvonásban. Irta: Gille. Fordította: Rákosi Jenő.
Zenéjét szerzette: Planquette Róbert.

Személyek:

A Kornevillei márk
Jean Gáspár, hasznobérlő
Germaine, rokona
Jean Grenicheu
Szerpolette, cseléd
A bíró
Fuinár,	jegyzők
Anselm,					
Kati,	leányok
Náni,					
Erzsi,					
Jutka,					
Böske,					
Fadette,					
Roquette,	matróz
Filette,					
Kasaló, matróz					
1					
2					
3					
4					
5					
6					

Rózsa Sándor
Nagy Dezső
Tury Mariska
Kozma István
Szilassy Etel
Latabár Árpád
Magyary Lajos
Halász Alfréd
Déry Rózsi
Halász Anna
Déry Ilona
Kozma Margit
Latabárné
Kertay Ilka
Molnár Juliska
Déry Béláné
Adám Győző
Láng Lajos
Földesy Vilmos
Bombay Gusztáv
Kőszegi Károly
Szabolcsy
Sütő

Nép, kocsisok, inasok.

A KORNEVILLEI HARANGOK.

— A darab meséje. —

Jean Gáspár hasznobérlő, a kornevillei marquis birtokait kezelte, a míg az öreg marquis politikai összeesküvés miatt száműzetett. Ekkor a kornevillei fekvőségekben a király zárlatot rendelt el, de Gáspár a városbíróval, Fabriciussal egyetértve, a birtokokat tovább is használta és évek során át nagy vagyont szerzett magának azokból. Összegyűjtött kincsét a zárva tartott kastélyban helyezte el, a hol legbiztosabb rejtekhelye volt aranyainak. Hogy a kastélynak még a környékéről is elriassa a falusiakat, esténként fehér leplet véve magára, a kastély kivilágított termének ablakai előtt kisértetként föl és alá járkált. A nép felült az ámitásnak és babonásan messzire elkerülte az »elátkozott kastélyt«. Egyszer azonban megérkezik Kornevillebe ismeretlenül az öreg marquis unokája, Henri és a falusiaktól meghallja a kisértetes mesét. Ejjnek idején fölmegey matrózai-val a kastélyba és ott elrejtözve, megvárja a »kisértetet«. Gáspár, rendes szokása szerint, szintén a kastélyba megy és gyanutlanul előveszi pénzhalmozását, hogy gyönyörködjék benne. E közben szétnyílik a szomszéd terem függönyzete és a megriasztott Gáspár számtalan fehér lepelbe burkolt alakot lát maga előtt. Ez ijedtség elveszi esztét s mikor Henri és emberei levetik magukról a kisértetek jelmezét, már nem

HAJEK FÜLÖP, ezukrász

Ujvidék, Futtaki-utoza.

Ajánlja sajátkezüleg és felügyelete alatt naponta frissen készített: crém-süteményeit, kelt tésztáit, briost és különféle tortáit.

KÜLÖNLEGESSÉGEK: Lakodalmi és különböző estélyekhez való teljes összeállítások, seccessiós torta, parfait, Kugler-dessert és tejhabcrém-bonbonok.

Vajas-dessertek Wagner-féle teavajból.

Jovanovics Pánta

fényképészeti műterme

UJVIDÉK, Fő-uteza 9. szám.

Készít — a legkényesebb igényeket is kielégítő — a fényképészeti körébe vágó összes munkákat, valamint nagyításokat és festményeket a legegyszerűbbektől a legművésziesebb kivitelben.

Gyors szállítás mellett árai a legmérsékletesebbek.

Steiner Gyula, férfi- és női-divatáru raktára

Ujvidék I. Ferencz József-tér, a „Vasember“-hez, Andrassy-utca sarkán.

Dusan felszerelt raktár: fehérenemű- és szövöttáruk, nap- és esernyők, vállfüzők, férfi- és női szabó kellékek, illatszerek, női kézimunkák, ruhadiszek stb. stb.

— Hammerli-féle híres pécsi bőrkesztyűk egyedüli főraktára. —

bir eszméletére térni; ájultan összeesik, Henri marquis most Germainenek, Gáspár apó unokahugának kérésére megkegyelmez az öregnek. Az ifju marquis szerelmes lesz Germaine-be, de nem vallja be neki szerelmét, a míg a lány viszontszerelméről nem győződik meg. Germaine kinyilatkoztatja, hogy kezét és szívét annak adja, a ki egy hét előtt az ő életét megmentette, a mikor a tengerbe esett. Ez a megmentő pedig éppen a marquis volt, a kít Germaine akkor nem ismert fel, de a kihez mégis önkéntelenül vonzódik. — Mikor egy véletlen folytán értesül arról, hogy a marquis volt megmentője, túlaradó örömeiben felajánlja szívét Henrinak. Gáspár apó pedig, a ki a rémes éj óta előhalottként jár az emberek között, mikor megcsendülni hallja a kornevillei kastély tornyainak kis harangjait, visszanyeri esztét és bocsánatért könyörögve borul a marquis lábaihoz. Henri nemcsak megbocsát neki, hanem, mint mennyasszonyának nevelőatyját: a birtokok haszonbérletébe visszahelyezi.

TÁRCZA.

Liliom a mocsárban.

Csinos, vélte Hübner, a szőke hadnagy, ki a mai napig a legmagasabb és legkarcsúbb ember volt az eremben.

A másik nem félt rögtön. Csak tegnap helyezték ide a fővárosból és boszankodva, fitymálva nézett végig a barátságtalan helyiségen.

Roszkedvű volt, dacára a vig társaságnak, dacára győzelmének, melyet karcsúságával és Hübner fölött aratott. Kis ideig némán

bámult az előtte lévő fényes tálcára, azután csak annyit mondott:

— Vékony. Ugye-e, főhadnagy úr?

A főhadnagy nem ügyelt a kérdésre. Kutyájával volt elfoglalva, mely magtagadta a subordinációt, befutkosta az egész kávéházat és nedves orrával kétségbe ejtette az összes fehér nadrágok tulajdonosait.

Hübner hadnagy megunt a társait és odakönyökölt a buffet-hez. Egy darabig azzal mulatott, hogy a leány hajára fujt, miáltal a sok elszabadult hajszál ördög-táncot járt, azután belátva, hogy így nem kezdhet a leánnyal, megszólalt:

— Kinek ir, aranyos?

— Az apámnak — felelt egyszerűen a leány és fölnezt a levélből. Nézte azt a bolondos hadnagyot, a ki úgy nevetett hogy belerengettek a cognak-pyramisok.

(Folyt. köv.)

MULT.

Az első magyar színészek folyamodványa Pestvármegyéhez, sziniengedély kieszközléseért 1790. október 15-én.

»Tekintetes nemes Vármegye!

Soha talán egy nyelv gyarapodásának sem állottak oly sok akadályok ellen és semmiféle nyelv mind kívülről, mind belülről nem

nyomatott oly igen, mint a magyar nyelv. Annyi körülállások tódultak össze ezen nyelvnek elnyomására, hogy féltő vala, ne-hogy végtére eltöröltessen, mert már annyira ment a dolog, hogy a magyar az ő anyanyelvével egyedül nem boldogulhat az ő hazájában.

Voltak ugyan mindenkor oly jó igyekező, tanult hazafiak, akik számba nem vevén az időnek mostohaságát, a magyar nyelvnek gyarapításában és Pallérozásában az ő tehetségek szerint fáradtak, de minthogy sem az ország nagyjaitól, sem magától a Nemzettől nem segítették, ők is a munkájokkal felhagytak.

Mostanában, mivel mind az ország T. T. státusainak bölcs megegyezéséből, mind pedig Öfelsége a mostan uralkodó fejlődelmünknek teljes jóváhagyásából a magyar nyelv közönséges országos nyelvnek fogadtatott, melyen a törvények folyni és az ifjuság taníttatni, és kiki ezt az ő anyanyelvének esmérni és vallani fogja; minden tanult jó hazafinak tisztében és köteles égeben áll, hogy az ő tehetsége szerint ezen nyelvet mivelje és terjesze, következendőképen az országnak minden lakásaival a mennyire lehet, kedveltesse.

(Folyt. köv.)

HODOVÁNYI ANDOR, UJVIDÉK

SZOBA- ÉS DISZFESTŐ.

Készít: templomok, disztermek, színházi és alkalmi diszleteket, valamint SZOBAFESTÉST a legizlésebb színösszeállításban.

Dús választék legújabb menyezeti- és falfestési mintákból, valamint tapeta és papirmachéban.

Osnabrück

Europa legelső és legelőkelőbb level-
papir-gyáranak állandó és egyedüli
képviselője az egész délvidék részére

HERGER ÁGOSTON könyv- és papir-áruháza

Ujvidék, I., Ferencz József-tér 3,

az Erzsébet szálloda és a „Matioza Srpska“ épülete között.

A SPREIC ÁRNYÉKÁBÓL.

A veszprémi színházban április 6-án adták először »A postásfiú és a huga« című bohóságot, a melynek az a legmulatságosabb jelenete, a mikor a komikus a nézőtérre rejtőzködve, belebeszél az előadásba, azután a közönség sorain keresztül a zenekarhoz siet, hogy dirigáljon.

Ez a kis tréfa amugy is megneveteti a közönséget, de azért a direktor még sem számított olyan falrengető hatásra, a minőt valójában előidézett. Tele ház volt s Bogyó Zsigmond komikus, a ki a postás szerepét játszotta, valahol a háttérben várta jelenését. Egyszerre fölkiáltott a színpadra. A közönség, a mely ismerte hirtől a darabot, mert Budapesten is műsoron volt, kacagásban tört ki. Csak egy ember arca komorodott el: a rendőrbiztosé, a ki hivatalból ült egy sarokszéken, hogy ügyeljen a rendre.

A színész újból közbeszólt, a közönség újra kacagott.

Erre már fölkelte helyéről a rendőrbiztos s élesen hátraszólt:

— Pszt!

A komikus harmadszor is fölszólt a színpadra.

— Ki az? — kérdezte harsányan.

A publikumot ez a váratlan fordulat nagyon mulattatta. Most már a színpadra senki sem figyelt, mindenki a nézőtérre folyó bohózatot kacagott. A komikus — szerepéhez hiven — hirtelen előretört s egy pillanat alatt a zenekar közé ugrik. A rendőrbiztos utána rohan, nyakon ragadja.

— Boocsásson el, — kiabálta a színész nevetve.

— Kövessen a rendőrségre.

A közönség fölugrált helyéről és fekete gyűrű támadt a két küzködő ember körül. Végre valaki megsugta a rendőrtisztnek, hogy bakot lőtt, a mire

a tulbuzgó tisztviselő elbocsátotta áldozata gallériját s visszavonult.

Az előadást sokáig nem folytathatták a közönség tombolása miatt. A tévedésen az egész város mulat s maga a rendőrtiszt sem veszi tragikusan a dolgot.

S ebben igaza is van.

HIREK.

Heti műsor. Hetfőn (bérletben): »A szultán«. Kedden (bérletben): »Annuska«, Gárdonyi Géza, »A bor« szerzőjének új vigjátéka. Szerdán (bérlet szünetben): »Gasparone« operette. Csütörtökön (bérlet szünetben): »Szulamith«. Pénteken (félárak) »Bobherceg«. Szombaton szenzációs ujdonság (bérletben) itt először: »Takarodó«. Vasárnap II-szor (bérlet szünetben) »Takarodó«.

CIGÁNYÉLET.

— Az esti darab meséje. —

Dankó Pista, cigányéletből merített 3 felvonásos eredeti életképe, melynek úgy szövegét mint zenéjét a szegedi cigányzene király irta, s melyet annak idején O. cs. és kir. fensége József főherceg urnak ajánlott, egy igen mulatságos s egyben tanulságos dolgot tár elénk. S míg egyrészt a darab egyik szereplőjének élete s viselt dolgai nagyban emlékeztetnek bennünket a most is külföldön

élő Rigó Janesi cigányprimásra — másrészt a cigányok közt még mindig divó »bagó« hiten élést, mint vadházasságot ostorozza.

Az első és harmadik felvonás Kisteleken történik Tollas Zsiga és többi hegedős társai »Hatrongyos« nevezetű falu végén levő putrijai előtt. Mig a második Budapesten egy kisebb rendű kávéházban játszik.

Tollas Zsiga öreg cigányprimás és Dadó Ruzsi nejének két gyermeke van — Lajos és Marcsa. Marcsa a ház eleje takarításával van elfoglalva, mikor Csicsó Gyula cimbalmos a lakodalomból megjön s megkéri a kezét, de persze bagó hitre, a mit Marcsa felháborodva fogad. Akkor jön Dudrai Matyi parasztgazda, ki szintén megkéri, de mivel ő mégis csak a fiatal Csicsót szereti — csupán szívből ígérkezik hozzá. A putrik egyikében lakik Lajos Etel nevű felesége is két kis gyermekével, nagy szegénységben, mivel férje Párisban éli világát, s a beteg gyermekekről nem gondoskodik. Tollas Zsiga és társai a lakodalomból megérkeznek tyukokkal és pénzzel s a szükéget pillanatnyi bőség váltja fel. Később Lajos is hazaérkezik, egészen uriasan öltözötten kíváncsi tudni a hon történeteket — pénzt s ékszeret ad át anyjának s távozni akar. De Tollas és a cigányok meglepik, nem akar-

Cs. és kir. udvari szállító

MÜLLER J. L., ILIATSZER- ÉS PIPERESZAPPAN-GYÁROS
BUDAPEST.

Gyári raktár: Koronaherczeg-utca 2. sz. — Gyár: Rottenbiller-utca 36. sz.

BRISE DE VIOLETTES
a legjobb ibolyaillat.

Fenyőerdő illat a legkiválóbb orvosok által ajánlva, élénkíti a légzőszerveket, tehát nélkülözhetetlen minden lakosztályban.

BLAHA SERAIL-POUDER
Müller-féle a legjobb arcpor.
Ára 60 kr. és 1 forint.

Csász. és kir. udvari szállítók, Fülöp Szász-Coburg-Gothai Herceg Ö-Fensége szállítói

FRANÇOIS LAJOS és TÁRSA

PEZSGÖBOR-GYÁROSOK

MONOPOLE EXTRA DRY ENGLAND
VIN BRUT TRANSYLVANIA
CARTE BLANCHE GRÉMENT ROSÉ

BUDAFOK

ják bocsátani, mikor Dudrai felfedezi, hogy Lajosnak más felesége van, ki a vasutnál várja. Lajosnak a családától elidegenedése Tollast oly dühbe hozza, hogy őt kiparancsolja a »Hatrongyos«-ból.

A 2-ik felvonásban. A Tollas család Dudrai pénzén Budapestre jut, hol Marcsa Csicsót keresve egy kávéházban rátalálnak Lajosra, ki nem csak pénzét, hanem az akkor vele élő nőnek családi gyűrűjét is elkártyázza, s tudomására jut, hogy a nő Szücs Ábris ös jogászszal megszökött. A felvonás azzal zárul, hogy Figyelmes Zoltán titkosrendőr az egész cigánypereputtyot — Lajos és Csicsóval együtt, egy a Váci-utcán történt betörés alapján — mint tetteseknek vélteteket letartóztatja.

A 3-ik felv. Tollas Zsiga és Dadó Ruzsi lakodalmával veszi kezdetét, kik megesküdtek; Lajos is megérkezik, őt mint idegent kinálják meg étel és itallal, s meg hallja kicsi fiát játszani a »Cinka Panna« nótáját, s tudtára esik, hogy már apja és anyja törvényes házasságra léptek, s neki is van neve, megadja magát sorsának, s megfogadja, hogy nem hagyja el őket. Így Etelt és Lajos fiát szívére öleli. Marcsa Dudrait, a cigánypüspököt kosarazza ki, — Csicsó Gyulát választja és a darabot karének és ropogós csárdás-tánc zárja be.

Este 8 órakor bérlet szünetben, rendes helyárrakkal.
Máriássy Miska és zenekara hangversenyével.

ITT ELŐSZÖR:

P R O L O G.

Irta: Pósa Lajos. Zenéjét szerzette: Sebők Gyuláné. Énekli: Rózsa Sándor.

Ezt követi: Máriássy Miska hangversenye.
DANKÓ PISTA szerzeményeiből.

1. Egy csillag sem ragyog az égen.
2. Zug a vihar, jajgat a szél.
3. Zug a szélvész háborog a Balaton.
4. Nem forog a dorozsmai szélmglom.

EZT KÖVETI:

C Z I G Á N Y É L E T.

Énekes népszimű 3 felvonásban. Irta és zenéjét szerzette: Dankó Pista

S Z E M É L Y E K:

Tollas Zsiga, öreg cigányprimás	Nagy Dezső
Dadó Ruzsi, felesége	Károlyiné Emilia
Lajos,)	Almássy Endre
Marcsa,) gyermekeik	Szilassy Etel
Darázs Etel, cigánymenyecske	Makó Ayda
Lajoska, fia	Kövény Mariska
Csicsó Gyula, eimbalmos	Latabár Árpád
Dudrai Matyi, parasztgazda	Magyari Lajos
Szücs Ábris, ös jogász	Kozma István
Figyelmes Zoltán, titkos-rendőr	Rózsa Sándor
Emil, főpincér	Földes Vilmos
Kacsari,	Déry Béla
Pruszlík,) budapesti cigányok	Köszegi Károly
Krumplya,)	Szabolcsy
Kakura,)	Halász Alfréd
Kusló,) falusi cigányok	Ádám Győző
Dübüli,)	Bombay Gusztáv
Bordó,)	Ádám Győző
Dávid, gyűrűs zsidó	Láng Lajos
Jakab, a cigányok hordárja	Sütő
Kakuráné,) cigányasszonyok	Erdős Alice
Kuslóné,)	Tury Mariska

Winkle István gőzsörfőzde Ujvidék.

ALAPITTATOTT 1850-ben.
Gyárt világos „KIRÁLY“ és
barna „BAJOR“-sört.

1 pohár világos „Király“-sör 7 kr. — 1 pohár barna „Bajor“-sör 8 kr.

a sörfőzde sörosarnokában Ujvidék, Uri-utoza 7. szám.

Naponta friss esapolás!

Kötűnő villásreggeli!

Külön étterem!

Szives pártfogásáért esedezik

Kopolovics József, vendéglős.

— Minden szerdán és pénteken délelőtt halpaprikás! —

Nyomatott Hirschenhauser Benő könyvnyomdájában Ujvidéken.